

Պ Ա Տ Ս Ս Ո Ւ Թ Յ Ց Ո Ւ Ն

ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ Մարգիստան

Լույսի պաշտամունքի էթիունյան վայրերը	5
ՅԱԿԱՆՅԱՆ Ռուսական	
Հայ-մարական հարաբերությունների որոշ խնդիրների շուրջ.....	20
ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ Մարիննե	
Արցախի Վերին Թաղավարդ գյուղի Առաքել Սյունեցու Ադամգիրքը՝ ըստ ՍՍ Հմք 3888 ձեռագրի	28
ՆԱԶԱՊԵՏՅԱՆ Անդրանիկ	
Վերին Բասենի սանջակի 1835 թվականի Օսմանական մարդահամարը որպես հայկական ծագումնաբանության աղբյուր. Քյոփրյուրյո գյուղի օրինակը.....	37
ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ Արմեն	
Դրվագներ ՀՀդ. սկզբին Ալեքսանդրապոլի գավառում մոլեզնած տարափոխիկ հիվանդությունների պատմությունից.....	52
ԱԿՈՊՈՎ Արկադի, ՈՍԿԱՆՅԱՆ Դիանա	
Արխիվային վավերագրեր Ալեքսանդրապոլի գավառի մասին (ՀՀ դարի սկիզբ).....	72
ԱԼԵՔՍԱՆՅԱՆ Կարինե	
Ալեքսանդրապոլի գավառի կրթամշակութային կյանքը 1917-1920թթ.....	109
ԱՅՎԱԶՅԱՆ Գևորգ	
«Հայելի»-ն՝ Ալեքսանդրապոլի առաջին երգիծաթերթ.....	125
ՄԱՐՈՒԹՅԱՆ Արմեն	
Ցեղասպանությանը զուգահեռ իրականացված հայերի զանգվածային ունեցրկման քաղաքականության երիտթուրքական վարչակարգի «օրենսդրական» մեխանիզմները.....	138
ԱՎԱԳՅԱՆ Ինգա	
Ալեքսանդրապոլի զինվորական եկեղեցիները որպես մշակութային պահպանական միավոր.....	149

Հ Ն Ա Գ Ի Տ Ո Ւ Թ Յ Ց Ո Ւ Ն

ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ Համազասպ, ԵԳԱՆՅԱՆ Լարիսա, ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ Լևոն ՖՈՒՐՏՎԱՆԳԼԵՐ Անդրեաս, ՄԱՂԻԵՐՄԱՆ Դորոթեա	
Զրաֆիի դամբանադաշտի պեղումները.....	161
ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ Բենիկ, ՄԿՐՏՉՅԱՆ Լևոն	
Տիրաշենի մշակութային լանդշաֆտը. նախնական դիտարկումներ.....	194

Բ Ա Ն Ա Ս Ի Ռ Ո Ւ Թ Յ Ց Ո Ւ Ն

ՀՈՎՃԱՆՆԻՍՅԱՆ Հայկանուշ

Անանիա Շիրակացին և նրա «Տիեզերագիտություն և տոմար» աշխատության Համարաբառը.....	203
ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ Լալիկ, ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ Մարգուշ	

Ներխոսքիմասային տարարժեքություն ածականների իմաստային կառուցվածքում (համաժամանակյա և տարժամանակյա հայեցակետ).....	218
ԶԱՔՄԱՐՅԱՆ Հովհաննես	

Ճ Ա Կ Գ Բ Ա Գ Ր Ո Ւ Թ Յ Ց Ո Ւ Ն	228
ԵՂԻԱԶԱՐՅԱՆ Սարենիկ	
Պարսկերեն բառերը Աբիգ Ավագյանի արձակում.....	239

Ա Զ Գ Ա Գ Ր Ո Ւ Թ Յ Ց Ո Ւ Ն

ԲԱՁԵՅԱՆ Կարինե

Խաղը Ալեքսանդրապոլի ավանդական քաղաքային մշակույթում.....	245
ՄԱՏԻԿՅԱՆ Հասմիկ	
Հովհ. Թումանյանի ստեղծագործությունները որպես քնամուտի տեքստեր.....	264

Ժ Ո Ղ Ո Վ Ր Դ Ա Գ Ր Ո Ւ Թ Յ Ց Ո Ւ Ն

ԲՈՅԱԶՅԱՆ Արտաշես

Շիրակի բնակչության շարժի օրինաչափությունները 20-րդ դ.	271
Գիտական լրատու	
Գիտական լրատու.....	287

С о д е р ж а н и е

И С Т О Р И Я

ПЕТРОСЯН Саргис

Этиунские места почетания света.....5

ЦАКАНИЯН Руслан

О некоторых проблемах в армяно-мидийских отношениях.....20

АРУТЮНЯН Марине

“Адамгирк” Аракела Сюнечи арцахского села Верин Тагавард

согласно рукописи Матенадарана № 3888.....28

НАГАПЕТЕЯН Андраник

Османская перепись населения Верхнебасенского санджака 1835 г.

как источник по армянской генеалогии: пример села Кёпрюкёй.....37

АЙРАПЕТИЯН Армен

Эпизоды из истории эпидемических заболеваний, вспыхнувших в

Александровском уезде в начале XX века.....52

АКОПОВ Аркадий, ВОСКАНЯН Диана

Архивные документы об Александропольском уезде (начало XX века).....72

АЛЕКСАНЯН Карине

Образование и культурная жизнь в Александропольском уезде

в 1917-1920гг.....109

АЙВАЗЯН Геворг

“Зеркало” - первая сатирическая газета Александрополя.....125

МАРУКЯН Армен

«Законодательные» механизмы экспроприации имущества армян,

осуществленной младотурецким режимом параллельно

с политикой геноцида.....138

АВАГЯН Инга

Александровские военные храмы как охраняемые

культурные единицы.....149

А Р Х Е О Л О Г И Я

<i>ХАЧАТРЯН Амазасп, ЕГАНЯН Лариса, ПЕТРОСЯН Левон, ФУРТВАНГЛЕР Андреас, МАУЕРМАН Доротеа</i>	
Раскопки некрополя Джрапи.....	161
<i>ВАРДАНЯН Беник, МКРТЧЯН Левон</i>	
Культурный ландшафт Тиравена: предварительное наблюдение.....	194

Ф И Л О Л О Г И Я

ОГАНИСЯН Айкануш

Анания Шираакаци и Амабарбар (конкорданс) его работы “Космология и календарь”.....	203
<i>ХАЧАТРЯН Лалик, МИРУМЯН Маргуш</i>	
Внутричастеречная полисемия в смысловой структуре прилагательных.....	218
<i>ЗАКАРЯН Оганес</i>	
Этимология некоторых армянских слов с начальным звуком Ճ.....	228
<i>ЕГИАЗАРЯН Сатеник</i>	
Персидские слова в прозе Абига Авагяна	239

Э Т Н О Г Р А Ф И Я

БАЗЕЯН Карине

Игра в традиционной городской культуре Александрополя.....	245
<i>МАТИКЯН Асмик</i>	
Предсонные тексты Ованеса Туманяна и их взаимосвязь с фольклорными текстами.....	264

Д Е М О Г Р А Ф И Я

БОЯДЖЯН Артавес

Динамика роста населения Ширака в XXв.	271
<i>Научная информация.....</i>	287

C o n t e n t s

H I S T O R Y

PETROSYAN Sargis

Etiuni Places of Ligh Cult.....6

TSAKANYAN Ruslan

On the Some Problems of the Armenian-Midian Relations.....20

HARUTYUNYAN Marine

“Adamgirk” of the Village of Verin Taghavard of Artsakh of
Arakel Syunetsi according to the Manuscript № 3888 of Matenadaran.....28

NAHAPETYAN Andranik

Ottoman Census of the Population of Sanjak of Upper Basen of 1835 Y.
As a Source for the Armenian Genealogy: An Example of Köprüköy Village.....37

HAYRAPETYAN Armen

Episodes from the History of Epidemic Diseases Outbreaks
in the Alexandrapol Uyezd in the Early XX Century.....52

AKOPOV Arkadi, VOSKANYAN Diana

Archival Documents on Aleksandropol Province (Early Twentieth Century).....72

ALEQSANYAN Narine

Educational and Cultural Life in Alexandrapol Province in 1917-1920.....109

AYVAZZYAN Gevorg

“Mirror”- the First Satirical Newspaper in Alexandrapol.....125

MARUKYAN Armen

“Legislative” Mechanisms of Expropriation of Armenian’s Property which
is Carried Out by Young Turks Regime in Parallel with Policy of Genocide.....138

AVAGYAN Inga

Alexandrapol Military Temples.....149

A R C H A E O L O G Y

KHACHATRYANA Hamazasp, EGANYAN Larisa, PETROSYAN Levon,

FURTHWANGER Andreas, MAUERMAN Dorotea

Excavations of Jrapi Necropolis.....161

VARDANYAN Benik, MKRTCHYAN Levon

The Cultural Landscape of Tirashen: Preliminary Study 194

P H I L O L O G Y

HOVHANNISYAN Haykanush

Anania Shirakaci and Concordance "Cosmology and Calendar".....203

KHACHATRYAN Lalik, MIRUMYAN Margush

Morphological Polysemy in the Semantic Structure of Adjectives
(synchronic and diacronic conception).....218

ZAKARYAN Hovhannes

Etymology of some Armenian Words with the Initial Sound 228

YEGHIAZARYAN Satenik

Persian Words in Abig Avagyan's Prose 239

E T H N O L O G Y

BAZEYAN Karine

Game in the Traditional Urban Culture in Alexandropol.....245

MATIKYAN Hasmik

Hovhannes Toumanyan's Works as Bedtime Texts 264

D E M O G R A P H Y

BOYAJYAN Artashes

The Population Movement Patterns of Shirak Region in the XX Century.....271

Scientific Information 287